

Toezichtkader samenwerkingsverband passend onderwijs De Kempen (PO 30-09) *definitief 20.03.2016*

Context

Door middel van het samenwerkingsverband geven de schoolbesturen uitvoering aan de wettelijk vastgestelde zorgplicht. Bij het realiseren van passend onderwijs werken de zij en besturen voor speciaal onderwijs binnen het samenwerkingsverband samen om een dekkend aanbod in de regio te kunnen bieden. Het samenwerkingsverband zorgt er onder andere voor dat:

- dit dekkend aanbod wordt waar gemaakt, met een samenhangend geheel van voorzieningen
- ondersteuningsmiddelen en -voorzieningen worden verdeeld
- er geen thuiszitters zijn
- elke school het pakket aan basisondersteuning biedt
- er transparante toewijzingsprocedures zijn ten aanzien van ondersteuningsarrangementen.

Hoe het samenwerkingsverband dit realiseert, wordt beschreven in het ondersteuningsplan, wat in feite het strategisch beleid met doelen, resultaten en taakstellingen van het verband inhoudt.

Het bestuur van het samenwerkingsverband is hiervoor verantwoordelijk. Een dagelijks bestuur voert daarbij het beleid uit en hierop wordt weer toezicht gehouden door het algemeen bestuur.

Omdat beide organen samen het bestuur vormen, is het van belang dat er sprake is van roldisCIPLINE en rolvastheid van de onderscheiden leden en organen. Gewenst rolgedrag moet worden benoemd en leden en organen spreken elkaar daarop aan.

Daarnaast zijn de leden van het bestuur verantwoordelijk voor het samenwerkingsverband als geheel en is het dus tevens van belang dat zij hun schoolbestuurlijke pet afzetten in bestuur van het samenwerkingsverband.

In dat licht zijn ijkpunten voor toezicht opgesteld in de vorm van een toezichtkader.

Dit kader bestaat uit een vooral technisch deel, gerelateerd aan statuten en wet-/regelgeving. Voorts is er een inhoudelijk deel dat jaarlijks wordt geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Hierin wordt beschreven waar de focus van de toezichthouder ligt: de beoogde resultaten (koers SWV, stip op horizon, wat willen we bereiken) en het monitoren van bereikte resultaten o.a. met behulp van verantwoordingsrapportages van het dagelijks bestuur. Tevens worden de kaders voor de inzet van de middelen aangegeven. Dit alles vanuit de maatschappelijke legitimatie voor dit intern toezicht.

Toezichtkader Stichting Passend Onderwijs De Kempen - Deel 1

1. Begripsbepalingen

Samenwerkingsverband	Het bij ministeriële regeling vastgesteld samenwerkingsverband passend onderwijs voor de regio, t.w. het aangewezen aaneengesloten gebied waarbinnen het samenwerkingsverband haar doel verwezenlijkt.
Statuten	Statuten van de Stichting Passend Onderwijs De Kempen PO 30-09.
Bestuur	Het bestuur van het samenwerkingsverband.
Algemeen bestuur	De intern toezichthouder van het samenwerkingsverband.
Dagelijks bestuur	Het uitvoerende deel van het bestuur van het samenwerkingsverband.
Aangeslotene	Het bevoegd gezag dat met de stichting een aansluitingsovereenkomst heeft gesloten.
Ondersteuningsplan	Het plan als bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs.
Ondersteuningsplanraad	De raad als bedoeld in artikel 4a van de Wet Medezeggenschap op Scholen.

2. Vaststelling en wijziging

- 2.1 Het toezichtkader wordt vastgesteld door het bestuur met goedkeuring van het algemeen bestuur.
- 2.2 Na vaststelling (en eventueel later ook wijziging) stuurt het dagelijks bestuur het toezichtkader naar de inspectie en de ondersteuningsplanraad. Tevens wordt het toezichtkader op de website van het samenwerkingsverband geplaatst.

3. Verhoudingen binnen het bestuur

Samenwerkingsverband passend onderwijs De Kempen geeft het intern toezicht vorm door middel van het zogenoemde one-tier model. In dit one-tier model zijn de bestuurders en de interne toezichthouders verenigd in één orgaan, het bestuur.

3.1 Algemeen bestuur

Het toezicht houdende (niet uitvoerende) deel heeft benoemende en goedkeurende taken en bevoegdheden. Leden zijn alle bestuursleden van het bestuur

3.2 Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is het uitvoerende deel van het bestuur, belast met gedelegeerde taken en bevoegdheden. Het dagelijks bestuur geeft tevens leiding aan een directeur met gemandateerde taken en bevoegdheden.

- 3.3 Het dagelijks bestuur is verantwoording schuldig aan het algemeen bestuur over wijze waarop de aan hem opgedragen taken en bevoegdheden worden uitgeoefend. Hiertoe licht het dagelijks bestuur in vergadering het algemeen bestuur (voornemens tot) besluiten toe.

- 3.4 Het algemeen bestuur neemt bij de uitvoering van zijn werkzaamheden de regels die krachtens of bij wet, de statuten, reglementen, het toezichtkader en het directiestatuut van het samenwerkingsverband zijn ingesteld alsmede (hierop aanvullende) de regels die door het bestuur zijn gesteld.

4. Toezicht algemeen bestuur

- 4.1 Het toezicht vindt plaats op de door het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur gedelegeerde taken en bevoegdheden op grond van artikel 10 van de statuten.
- 4.2 Het algemeen bestuur verleent mandaat aan het dagelijks bestuur voor alle wettelijke taken en bevoegdheden van het algemeen bestuur voor zo ver deze niet in dit toezichtkader worden genoemd.
- 4.3 Het algemeen bestuur houdt toezicht op het dagelijks bestuur op naleving wettelijke verplichtingen, naleving code goed bestuur en eventuele afwijking daarvan, rechtmatige en doelmatige verwerving en uitgave middelen.

5. Verdeling taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen algemeen bestuur en dagelijks bestuur

- 5.1 Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur samen (dus het bestuur) nemen besluiten over:
 - o schriftelijke opzegging of schorsing aansluitingsovereenkomst
 - o verkrijging, vervreemding of bezwaring registergoederen of aangaan bepaalde overeenkomsten

- o vaststellen toezichtkader
 - o aanwijzen registeraccountant
 - o vaststelling/wijziging managementstatuut/bestuursreglement
 - o vaststellen reglement OPR
 - o vaststellen ondersteuningsplan
 - o besluit tot wijziging statuten
 - o besluit tot fusie of (af)splitsing
 - o besluit ontbinding stichting
- 5.2 Het algemeen bestuur is bevoegd tot het nemen van besluiten over benoeming, schorsing, ontslag van de leden van het dagelijks bestuur.
- 5.3 Het dagelijks bestuur behoeft voorafgaande goedkeuring over de volgende besluiten:
- o vaststelling/wijziging strategische doelstellingen (missie/visie)
 - o vaststelling/wijziging ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting
 - o vaststelling jaarverslag
 - o vaststelling/wijziging directiestatuut alsmede eventuele kaders dagelijks bestuur
 - o aangaan/wijzigen aansluitingsovereenkomsten
 - o aanvragen faillissement en surseance
- 5.4 Voorts behoeft het dagelijks bestuur schriftelijke goedkeuring van het algemeen bestuur bij:
- o aangaan/verbreken duurzame samenwerking rechtspersoon, indien van ingrijpende betekenis
 - o vaststellen treasurystatuut
 - o aangaan van geldleningen
 - o ingrijpende reorganisaties
 - o benoeming/schorsing/ontslag personeelsleden
 - o vaststellen mandaat directeur en diens arbeidsvoorwaarden
- 5.5 Het dagelijks bestuur mag geen besluiten nemen over:
- o aangaan overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring registergoederen
 - o aangaan bepaalde overeenkomsten waarbij samenwerkingsverband zich als borg/medeschuldenaar verbindt
 - o aanwijzen registeraccountant
 - o benoeming, schorsing, ontslag leden dagelijks bestuur
- 5.6 Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur maken (jaarlijks) afspraken over:
- o inhoudelijke (jaar)agenda
 - o (zicht op) risico's
 - o inrichting toezicht en evaluatie monitoring

6. Inwerkingtreding

Het toezichtkader treedt in werking op 24 maart 2016.

Toezichtkader Stichting Passend Onderwijs De Kempen - Deel 2

IJKpunten van toezicht	Indicatoren: Waar kijkt het toezichtorgaan naar?
<p>Strategie <i>Is het DB in staat om voor de langere termijn een goed beleid uit te zetten voor ons SWV?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zijn er een heldere missie, visie en doelstellingen? • is er een uitgewerkt ondersteuningsplan? • zijn actuele ontwikkelingen herkenbaar in het strategisch beleid? • zijn plannen voorzien van een heldere financiële paragraaf? • zijn kwalitatieve en kwantitatieve doelen uit het ondersteuningsplan gerealiseerd? • wordt het jaarplan binnen budget gerealiseerd? 	<ul style="list-style-type: none"> • zijn er een heldere missie, visie en doelstellingen? • is er een uitgewerkt ondersteuningsplan? • zijn actuele ontwikkelingen herkenbaar in het strategisch beleid? • zijn plannen voorzien van een heldere financiële paragraaf? • zijn kwalitatieve en kwantitatieve doelen uit het ondersteuningsplan gerealiseerd? • wordt het jaarplan binnen budget gerealiseerd?
<p>Continuïteit samenwerkingsverband <i>Zet het bestuur een gezonde organisatie neer en houdt het dit goed in stand?</i> <i>Is ons samenwerkingsverband in veilige handen bij het DB? Is het DB in staat om het SWV efficiënt en effectief in te richten, met ruimte voor verschillen in de uitvoering en met voldoende autonomie voor de samenwerkende besturen?</i></p>	<p>Indicatoren inhoud</p> <ul style="list-style-type: none"> • zijn er geen thuiszitters of wachtlijsten? • krijgen alle leerlingen met een ondersteuningsvraag een passend aanbod? • is sprake van minder bureaucratie? • gaat toewijzing van ondersteuning deskundig, tijdig, effectief en transparant? • werken we actief samen met jeugdzorg en gemeenten? • hebben we een dekkend ondersteuningsaanbod in 30-09 <p>Indicatoren Bedrijfsvoering</p> <p><i>Financieel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • jaarrekening • begroting • meerjarenraming • financiële kengetallen • accountantsverslag (inclusief managementletter) <p><i>Personeel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • stand van zaken personele verplichtingen
<p>Leidinggeven aan de uitvoering van beleidsprioriteiten <i>Aan de orde is de vraag of het DB de langetermijnvisie en langetermijnplanning (zoals uitgewerkt in het ondersteuningsplan) weet te vertalen in concreet beleid en dat beleid ook weet te effectueren.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • beleidsprioriteiten zijn gekoppeld aan het ondersteuningsplan • beleidsprioriteiten zijn gemotiveerd • voorstellen zijn voorzien van implementatieplan • realisatie van beleid
<p>Omgaan met belanghebbenden <i>Aan de orde is de vraag hoe het DB omgaat met interne en externe stakeholders. Heeft het DB oog voor de belanghebbenden in casu de besturen, leerlingen, ouders, medewerkers, de scholen en voor de belangen van anderen zoals het SWV voortgezet onderwijs, de gemeenten en de maatschappelijke omgeving?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • tevreden stakeholders • bijdrage aan samenleving
<p>Wettelijke (bekostigings-) regels en algemene beginselen van goed bestuur <i>Aan de orde is de vraag of het SWV de wettelijke (bekostigings)regels en algemene beginselen van goed bestuur (Code Goed Bestuur) consequent naleeft.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rechtmatigheid (wet- en regelgeving naleven) procedures

Voorbeeldvragen bij de ijkpunten van toezicht

Ijkpunten van toezicht	Voorbeeldvragen
<p>Strategie <i>Aan de orde is de vraag of het DB in staat is om voor de langere termijn een goed beleid uit te zetten voor het SWV.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wordt inhoud gegeven aan de inhoudelijk visie en missie van het SWV? • is er een helder en goed gefundeerd strategisch kader (ondersteuningsplan) voor de komende jaren? • welke normatieve, dat wil zeggen bestuurlijke, afwegingen zijn in het geding? Worden deze toereikend beschreven en geanalyseerd? • is de strategie aangepast aan actuele ontwikkelingen? • hoe is het gesteld met de financierbaarheid van de plannen? • welke risico's zijn er?
<p>Continuïteit samenwerkingsverband <i>Aan de orde is de vraag of het DB een gezonde organisatie voor het SWV neerzet en in stand houdt. Is het SWV 'in veilige handen' bij het DB en is het DB (beleidsmatig) in staat het SWV efficiënt en effectief in te richten, met ruimte voor verschillen in de uitvoering (voldoende autonomie besturen)?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • worden de financiële middelen van het SWV zo ingezet dat deze optimaal bijdragen aan de realisatie van de strategische doelen uit het ondersteuningsplan? • zijn de financiële gevolgen van beleidsvoorstellen gedekt binnen de (meerjaren) begroting en het (meerjaren)bestuursformatieplan? • draagt het beleid bij aan een financieel gezonde huishouding van het SWV? • zijn er adequate interne risicobeheersing- en controlesystemen?
<p>Leidinggeven aan de uitvoering van beleidsprioriteiten <i>Aan de orde is de vraag of het DB de langetermijnvisie en langetermijnplanning (zoals uitgewerkt in het ondersteuningsplan) weet te vertalen in concreet beleid en dat beleid ook weet te effectueren.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • passen de gekozen beleidsprioriteiten in de strategie? • zijn de gekozen beleidsprioriteiten expliciet en overtuigend gemotiveerd? • zijn de gekozen beleidsprioriteiten uitdagend en haalbaar? • zijn beleidsvoorstellen voorzien van een onderbouwd implementatieplan? • is voorzien in evaluatie van beleid en wordt dit ook uitgevoerd? • is het uitgevoerde beleid effectief en doelmatig?
<p>Omgaan met belanghebbenden <i>Aan de orde is de vraag hoe het DB omgaat met interne en externe stakeholders. Heeft het DB oog voor de belanghebbenden in casu de besturen, leerlingen, ouders, medewerkers, de scholen, de ondersteuningsplanraad en eventueel medezeggenschapsraden en voor de belangen van anderen zoals het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs, de gemeenten en de maatschappelijke omgeving?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zijn de onderwerpen die de ondersteuningsplanraad (OPR) betreffen met de OPR besproken? • zijn er structurele en goede contacten met relevante partners rond het SWV? • draagt het beleid van het SWV bij aan het realiseren van passend onderwijs voor leerlingen in de regio? • levert het SWV een duidelijke en zichtbare bijdrage aan de regionale en lokale samenleving?
<p>Wettelijke (bekostigings-) regels en algemene beginselen van goed bestuur <i>Aan de orde is de vraag of het SWV de wettelijke (bekostigings-)regels en algemene beginselen van goed bestuur (Code Goed Bestuur) consequent naleeft.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • worden wettelijke (bekostigings)regels nageleefd? • wordt de Code Goed Bestuur consequent nageleefd?

Informatievoorziening gekoppeld aan de ijkpunten van toezicht

Ijkpunten van toezicht		Informatievoorziening	
	Iedere vier jaar	Jaarlijks	Periodiek
<p>Strategie <i>Aan de orde is de vraag of het DB in staat is om voor de langere termijn een goed beleid uit te zetten voor het SWV</i></p>	Strategisch beleidsplan (ondersteuningsplan)	<ul style="list-style-type: none"> • (ondersteuningsplan) en • meerjarenplanning • herijking meerjarenbegroting • jaarplan bestuur als uitwerking van het strategisch beleidsplan 	Rapportage per (A)B <i>Relevante (landelijke) ontwikkelingen in het kader van het strategisch beleid (kansen en bedreigingen)</i>
<p>Continuïteit SWV <i>Aan de orde is de vraag of het DB een gezonde organisatie voor het SWV neerzet en in stand houdt. Is het SWV 'in veilige handen' bij het DB en is het DB (beleidsmatig) in staat het SWV efficiënt en effectief in te richten, met ruimte voor verschillen in de uitvoering (voldoende autonomie besturen)?</i></p>	Meerjarenbegroting	<ul style="list-style-type: none"> • jaarverslag • begroting (inclusief risico's en risicobeheer) • jaarverslag inclusief • jaarrekening (met verklaring en managementletter accountant) • interne of externe kwaliteitsonderzoeken in • het kader van het integraal kwaliteitszorgsysteem, monitoring en verantwoording 	Rapportage per (A)B <i>Uitvoering van de begroting (kwalitatief en kwantitatief)</i>
<p>Leidinggeven aan de uitvoering van beleidsprioriteiten <i>Aan de orde is de vraag of het DB de langetermijnvisie en langetermijnplanning (zoals uitgewerkt in het ondersteuningsplan) weet te vertalen in concreet beleid en dat beleid ook weet te effectueren.</i></p>	Meerjarenplanning als onderdeel van het ondersteuningsplan	<ul style="list-style-type: none"> • jaarplan DB 	Rapportage per (A)B <i>stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het jaarplan DB afwijkingen in het beleid</i>
<p>Omgaan met belanghebbenden <i>Aan de orde is de vraag hoe het DB omgaat met interne en externe stakeholders. Heeft het DB oog voor de belanghebbenden in casu de besturen, leerlingen, ouders, medewerkers, de scholen en voor de belangen van anderen zoals het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs, de gemeenten en de maatschappelijke omgeving?</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> • samenvattingen van uitgevoerde tevredenheidsonderzoeken 	Rapportage per (A)B <i>relevantie informatie van het overleg met interne en externe stakeholders</i>
<p>Wettelijke (bekostigings) regels en algemene beginselen van goed</p>	Code Goed Bestuur Evaluatie bestuur/ bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • aantal klachten/ geschillen per jaar en wijze van afhandeling 	Rapportages per (A)B <i>Gevoelige kwesties of problemen</i>

<p>bestuur Aan de orde is de vraag of het SWV de wettelijke (bekostigings)regels en algemene beginselen van goed bestuur (Code Goed Bestuur) consequent naleeft.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • evaluatie bestuur 	<p>Het gaat hier om lopende kwesties op te lossen problemen die mogelijk (verstrekking) vervolg krijgen of kwesties die publiciteitsgevoelig zijn, handelen in strijd met de wet- en regelgeving (compliance), juridische procedures, ontvangen klachten en hoe daarmee is omgegaan.</p>
---	--	---	--

Tijdens de bestuursvergadering van 24 maart 2016 is bovenstaand toezichtkader vastgesteld met in achtname van de volgende opmerkingen:

- Dit toezichtkader sluit aan op de statuten van SWV PO De Kempen. Indien verwezen wordt naar de statuten moet gelezen worden "conform de statuten".
- Als dit toezichtkader strijdend is met de statuten, dan zijn de statuten leidend.
- Het DB operationaliseert wat het bestuur in grote lijnen uitgezet heeft in het Ondersteuningsplan.
- Het ondersteuningsplan bevat algemene kaders. De jaarschijf de doelstellingen waar komend jaar aan gewerkt wordt.
- 23 februari 2017 wordt dit toezichtkader geëvalueerd. Op dat moment wordt het toezichthouderschap geëvalueerd, wordt beoordeeld of de indicatoren meer normatief / toetsbaar gemaakt moeten worden en wordt ook beoordeeld of toetsing van het toezichtkader door een extern partij nodig is.